

**РЕГУЛАТОРНА КОМИСИЈА
ЗА ЕНЕРГЕТИКУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

***ПРИЈЕДЛОГ БУЏЕТА
ЗА 2019. ГОДИНУ***

Требиње, децембар 2018.

Садржај

1. УВОД	4
2. ПРИЈЕДЛОГ БУЏЕТА РЕГУЛАТОРНЕ КОМИСИЈЕ ЗА 2019. ГОДИНУ	5
2.1 СИНТЕТИЧКИ ПРИКАЗ	5
2.2 АНАЛИТИЧКИ ПРИКАЗ	6
2.3 ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРИЈЕДЛОГА БУЏЕТА	7
I ПРИХОДИ	7
II РАСХОДИ	8
A. ТЕКУЋИ ТРОШКОВИ	8
1. Трошкови материјала, горива, енергије и гријања	8
2. Трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних расхода.....	9
3. Трошкови производних услуга	10
4. Трошкови амортизације	11
5. Нематеријални трошкови.....	11
6. Расходи камата	12
Б. ИНВЕСТИЦИОНА УЛАГАЊА	12
1. Нематеријална улагања	12
2. Опрема.....	12
4. Дио анuitета који се односи на главницу кредита	12
A. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ	13
а) Одобравање и доношење правила и прописа	13
б) Издавање дозвола	14
в) Издавање сертификата и рјешења о подстицају.....	16
г) Тарифни поступци.....	17
д) Гарантоване откупне цијене, премије и накнаде.....	17
ђ) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности.....	18
е) Активности на заштити купаца.....	20
ж) Тржиште електричне енергије	21
Б. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА ПРИРОДНОГ ГАСА	22
а) Одобравање и доношење правила и прописа	22
б) Издавање дозвола	23

в) Сертификација оператера транспортног система	25
г) Тарифни поступци	25
д) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности	26
ђ) Заштита купаца	26
е) Тржиште природног гаса	27
В. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА НАФТЕ И ДЕРИВАТА НАФТЕ	27
а) Одобравање и доношење правила и прописа	27
б) Издавање дозвола	27
в) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности	28
г) Заштита купаца	28
Г. АДМИНИСТРАТИВНО-ФИНАНСИЈСКИ ПОСЛОВИ	28
а) Административно-финансијске активности из регулаторне надлежности ...	28
Д. САРАДЊА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА	30
Ђ. ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ РЕГУЛАТОРНЕ КОМИСИЈЕ	31

1. УВОД

Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске (у даљем тексту: Регулаторна комисија), као самостална и непрофитна организација, функционално независна од републичких органа, енергетских субјеката и корисника њихових производа и услуга, основана је законом. Надлежности Регулаторне комисије су прописане прописима из области енергетике и то Законом о енергетици (Службени гласник Републике Српске, број 49/09), Законом о електричној енергији (Службени гласник Републике Српске, број 08/08, 34/09, 92/09 и 1/11), Законом о обновљивим изворима енергије и ефикасној когенерацији (Службени гласник Републике Српске, број 39/13, 108/13 и 79/15), Законом о гасу (Службени гласник Републике Српске, број 22/18) и Законом о нафти и дериватима нафте (Службени гласник Републике Српске, број 36/09 и 102/12). Поред законске регулативе, начин функционисања, Регулаторне комисије је детаљно уређен статутом и пословником о раду. Основна надлежност Регулаторне комисије је регулисање односа на тржишту електричне енергије, природног гаса и нафте и деривата нафте, а њен рад је заснован је на принципима јавности, правичности, подстицања конкурентности и заштите крајњих купаца итд.

Финансирање рада Регулаторне комисије обезбјеђује се из годишњих накнада од енергетских субјеката, корисника дозволе за обављање једне или више енергетских дјелатности и једнократних накнада које плаћају подносиоци приликом подношења захтјева за издавање дозвола, а на основу одредбе члана 24. став 1. Закона о енергетици.

На основу одредбе члана 24. став 2. Закона о енергетици, Регулаторна комисија доставља приједлог буџета Народној скупштини Републике Српске која га усваја прије почетка буџетске године.

Приједлог буџета Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске за 2019. годину садржи синтетички и аналитички приказ прихода и расхода и упоредни приказ ових финансијских показатеља из усвојеног буџета за 2018. годину. Уз табеларни приказ буџета, дато је образложење за сваку појединачну ставку расхода које садржи начин утврђивања финансијског износа за те ставке и разлоге евентуалне промјене у односу на претходну годину.

С обзиром на то да су средства која су планирана у овом приједлогу буџета потребна за обављање послова из надлежности Регулаторне комисије, у овај документ је уврштен дио који садржи планиране пословне активности Регулаторне комисије у 2019. години, са појединачним приказом за сваки енергетски сектор (електричну енергију, природни гас, нафту и деривате нафте).

Имајући у виду да се Извјештај о раду Регулаторне комисије у 2018. години подноси и усваја на сједници Народне скупштине Републике Српске средином идуће године, у прилогу овог документа дат је кратак преглед најзначајнијих активности Регулаторне комисије у 2018. години, у циљу потпунијег сагледавања буџета и планираних и остварених активности.

2. ПРИЈЕДЛОГ БУЏЕТА РЕГУЛАТОРНЕ КОМИСИЈЕ ЗА 2019. ГОДИНУ

2.1 СИНТЕТИЧКИ ПРИКАЗ

I ПРИХОДИ					
Редни број	Опис	Буџет за 2018.	Буџет за 2019.	Учешће у планираним приходима	Индекс 2019/2018
1.	Приходи од регулаторних накнада од корисника дозвола за обављање енергетских дјелатности	2.520.306	2.529.806	99,87	100,38
2.	Приходи од једнократних накнада	4.000	3.000	0,12	75,00
3.	Остали приходи	200	200	0,00	0,00
	УКУПНИ ПРИХОДИ	2.524.506	2.533.006	100,00	100,34
II РАСХОДИ					
Редни број	Опис	Буџет за 2018.	Буџет за 2019.	Учешће у планираним расходима	Индекс 2019/2018
A	ТЕКУЋИ ТРОШКОВИ	2.455.026	2.459.570	97,10	100,19
1.	Трошкови материјала, горива, енергије и гријања	70.000	80.500	3,18	115,00
1.1.	Трошкови материјала	27.000	30.000	1,18	111,11
1.2.	Трошкови горива и енергије	40.000	47.000	1,86	117,50
1.3.	Остали трошкови материјала	3.000	3.500	0,14	116,67
2.	Трошкови зарада, накнада зарада и ост. личних расхода	1.974.879	1.973.879	77,93	99,95
2.1.	Трошкови бруто зарада и накнада зарада	1.891.879	1.891.879	74,69	100,00
2.2.	Трошкови отпремнина и помоћ запосленим	10.000	15.000	0,59	150,00
2.3.	Трошкови запослених на службеном путу	73.000	67.000	2,65	91,78
3.	Трошкови производних услуга	63.400	64.400,00	2,54	101,58
3.1.	Трошкови транспортних услуга	33.000	33.000	1,30	100,00
3.2.	Трошкови услуга одржавања	16.000	17.000	0,67	106,25
3.3.	Трошкови закупа	14.400	14.400	0,57	100,00
4	Трошкови амортизације	155.000	160.000,00	6,32	103,23
5.	Нематеријални трошкови	105.500	105.500,00	4,17	100,00
5.1.	Трошкови непроизводних услуга	19.000	19.000	0,75	100,00
5.2.	Трошкови осигурања	12.000	12.000	0,47	100,00
5.3.	Трошкови платног промета	1.000	1.000	0,04	100,00
5.4.	Трошкови уговорених и осталих услуга	73.500	73.500	2,90	100,00
6	Расходи камата	86.247	75.291	2,97	87,30
B	ИНВЕСТИЦИОНА УЛАГАЊА*	224.479	233.435	9,22	103,99
1.	Нематеријална улагања	8.000	8.000	0,32	100,00
2.	Опрема	25.000	35.000	1,38	140,00
3	Околно уређење пословне зграде РК	12.000	0	0,00	0,00
4.	Дио анuitета који се односи на главницу кредита којим је финансирана изградња нове пословне зграде Регулаторне комисије	179.479	190.435,38	7,52	106,10
B.	УКУПНИ РАСХОДИ: (A+B-амортизација)	2.524.506	2.533.006	100,00	100,34

*дјелимично се финансирају из предвиђеног трошка амортизације за 2019. годину

2.2 АНАЛИТИЧКИ ПРИКАЗ

I ПРИХОДИ					
Редни број	Опис	Буџет за 2018.	Буџет за 2019.	Учешће у планираним приходима	Индекс 2019/2018
1.	Приходи од регулаторних накнада од корисника дозвола за обављање енергетских дјелатности	2.520.306	2.529.806	99,87	100,38
2.	Приходи од једнократних накнада	4.000	3.000	0,12	75,00
3.	Остали приходи	200	200	0,01	100,00
	УКУПНИ ПРИХОДИ	2.524.506	2.533.006	100,00	100,34
II РАСХОДИ					
Редни број	Опис	Буџет за 2018.	Буџет за 2019.	Учешће у планираним расходима	Индекс 2019/2018
A.	ТЕКУЋИ ТРОШКОВИ	2.455.026	2.459.570	97,10	100,19
1.	ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА, ЕНЕРГИЈЕ И ГРИЈАЊА	70.000	80.500	3,18	115,00
1.1.	Трошкови материјала	27.000	30.000	1,18	111,11
1.1.1.	Канцеларијски материјал	16.000	16.000	0,63	100,00
1.1.2.	Остали режијски материјал	11.000	14.000	0,55	127,27
1.2.	Трошкови горива и енергије	40.000	47.000	1,86	117,50
1.2.1.	Трошкови нафтних деривата	23.000	30.000	1,18	130,43
1.2.2.	Трошкови електричне енергије	17.000	17.000	0,67	100,00
1.3.	Остали трошкови материјала	3.000	3.500	0,14	116,67
2.	ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИХ ЛИЧНИХ РАСХОДА	1.974.879	1.973.879	77,93	99,95
2.1.	Трошкови бруто зарада и накнада зарада	1.891.879	1.891.879	74,69	100,00
2.2.	Трошкови отпремнина и помоћ запосленим	10.000	15.000	0,59	150,00
2.3.	Трошкови запослених на службеном путу	73.000	67.000	2,65	91,78
2.3.1.	Трошкови дневница у земљи	8.000	7.000	0,28	87,50
2.3.2.	Трошкови дневница у иностранству	11.000	9.000	0,36	81,82
2.3.3.	Трошкови превоза и смјештаја у земљи	15.000	14.000	0,55	93,33
2.3.4.	Трошкови превоза у иностранству	22.000	20.000	0,79	90,91
2.3.5.	Трошкови смјештаја у иностранству	17.000	17.000	0,67	100,00
3.	ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	63.400	64.400	2,54	101,58
3.1.	Трошкови производних услуга	33.000	33.000	1,30	100,00
3.1.1.	Трошкови телефона и интернета	23.000	23.000	0,91	100,00
3.1.2.	Трошкови поштанских услуга	6.000	6.000	0,24	100,00
3.1.3.	Трошкови осталих производних услуга	4.000	4.000	0,16	100,00
3.2.	Трошкови услуга одржавања	16.000	17.000	0,67	106,25
3.2.1.	Трошкови одржавања опреме	6.000	6.000	0,24	100,00
3.2.2.	Трошкови одржавања возила	8.000	9.000	0,36	112,50
3.2.3.	Остали трошкови одржавања	2.000	2.000	0,08	100,00
3.3.	Трошкови закупа	14.400	14.400	0,57	100,00

4.	ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	155.000	160.000	6,32	103,23
5.	НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	105.500	105.500	4,17	100,00
5.1.	Трошкови непроизводних услуга	19.000	19.000	0,75	100,00
5.1.1.	Трошкови ревизије фин. извјештаја	2.000	2.000	0,08	100,00
5.1.2.	Трошкови консултантских, адвокат. и здравств. услуга	6.000	6.000	0,24	100,00
5.1.3.	Трошкови стручног усавршавања запослених	9.000	9.000	0,36	100,00
5.1.4.	Трошкови осталих производних услуга	2.000	2.000	0,08	100,00
5.2.	Трошкови осигурања	12.000	12.000	0,47	100,00
5.2.1.	Осигурање имовине	3.500	3.500	0,14	100,00
5.2.2.	Осигурање возила (каска и обавезно)	6.500	6.500	0,26	100,00
5.2.3.	Колективно осигурање радника	2.000	2.000	0,08	100,00
5.3.	Трошкови платног промета	1.000	1.000	0,04	100,00
5.4.	Трошкови уговорених и осталих услуга	73.500	73.500	2,90	100,00
5.4.1.	Одржавање и унапређење интернет стр.	6.000	6.000	0,24	100,00
5.4.2.	Одржавање лиценцираног софтвера за електр. управљање документацијом	17.500	17.500	0,69	100,00
5.4.3.	Трошкови репрезентације	9.000	9.000	0,36	100,00
5.4.4.	Трошкови чланарина	6.000	6.000	0,24	100,00
5.4.5.	Трошкови осталих накнада и пореза	12.000	12.000	0,47	100,00
5.4.6.	Трошкови доприноса	5.000	5.000	0,20	100,00
5.4.7.	Објављивање аката у штампаним медијима	10.000	10.000	0,39	100,00
5.4.8.	Судске и админ. таксе	2.000	2.000	0,08	100,00
5.4.9.	Трошкови преплате на часописе и стручне публикације	6.000	6.000	0,24	100,00
6.	РАСХОДИ КАМАТА	86.247	75.291	2,97	87,30
Б.	ИНВЕСТИЦИОНА УЛАГАЊА*	224.479	233.435	9,22	103,99
1.	Нематеријална улагања	8.000	8.000	0,32	100,00
2.	Опрема	25.000	35.000	1,38	140,00
3.	Околно уређење пословне зграде РК	12.000	0	0,00	100,34
4	Дио анuitета који се односи на главницу кредита којим је финансирана изградња нове пословне зграде Регулаторне комисије	179.479	190.435	7,52	106,10
В.	УКУПНИ РАСХОДИ: (А+Б-амортизација)	2.524.506	2.533.006	100	100,34

*дјелимично се финансирају из планираног трошка амортизације за 2019. годину.

2.3 ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРИЈЕДЛОГА БУЏЕТА

Приједлог буџета Регулаторне комисије за 2019. годину је урађен на основу остварења буџета у 2018. години и планираних пословних активности у 2019. години. Трошкови који су приказани у претходним табелама детаљније су образложени у наставку.

I ПРИХОДИ

Планирани приходи обезбјеђују се из годишњих регулаторних накнада од енергетских субјеката, корисника дозвола за обављање једне или више енергетских дјелатности, као и од једнократних накнада за издавање дозвола у износу који

омогућава покривање трошкова пословања Регулаторне комисије, а све у складу са чланом 24. Закона о енергетици.

На основу усвојеног Буџета за 2019. годину, Регулаторна комисија ће донијети рјешење о регулаторној накнади за 2019. годину којом ће укупни износ годишње накнаде распоредити на кориснике дозвола за обављање једне или више енергетских дјелатности. Годишњи износ регулаторне накнаде за сваког корисника дозволе утврђује се на основу Методологије за обрачун регулаторне накнаде (Службени гласник Републике Српске, број 2/17).

II РАСХОДИ

Приједлогом буџета за 2019. годину, планирано је повећање укупних расхода за 0,34%, колико износи и повећање потребних прихода за финансирање рада и обављања пословне активности Регулаторне комисије. Расходи су структурисани у двије категорије и то: текуће трошкове и инвестициона улагања, који су у наставку образложени.

A. ТЕКУЋИ ТРОШКОВИ

Текући трошкови обухватају све расходе и издатке неопходне ради вршења пословне активности Регулаторне комисије као што су: трошкови материјала, трошкови зарада и накнада зарада и осталих личних расхода, трошкови услуга, уговорене обавезе и слично. Планирано је повећање текућих трошкова у 2019. години, у односу на 2018. годину, за 0,19%.

1. Трошкови материјала, горива, енергије и гријања

Трошкови материјала, горива, енергије и гријања су планирани у износу који је за 15% већи него у 2018. години.

1.1. Трошкови материјала

Имајући у виду досадашњу потрошњу, која је углавном условљена прописаним начином рада, а при том водећи рачуна о планираним активностима у 2019. години и потребом за максималном штедњом утрошка материјала, трошкови канцеларијског материјала су планирани у истом износу као у 2018. години.

Канцеларијски материјал обухвата, између осталог, и утрошени материјал за припрему документације која се упућује на захтјев заинтересованим лицима за учествовање у јавним расправама које организује Регулаторна комисија. У 2018. години, Регулаторна комисија је у поступцима које води (рјешавање спорова и жалби, утврђивање и одобравање тарифа, издавање дозвола и сагласности и одржавање јавних расправа, итд.), али и кроз поступке јавних набавки, странкама и заинтересованим лицима, доставила преко 34.000 штампаних страница разних докумената.

Трошкови осталог материјала обухватају, између осталог, и трошкове и материјал за одржавање пословне зграде Регулаторне комисије, набавку ауто-гума, одржавање аутомобила и слично. У оквиру овог износа је планиран и материјал за одржавање хигијене у пословним просторијама Регулаторне комисије. Сагледавањем потреба и потрошње у 2018. години, планирано повећање ових трошкова је за 27,27%.

1.2. Трошкови горива и енергије

Укупан износ трошкова горива и енергије је планиран у нешто већем износу него у претходној буџетској години. Значајно смањење трошкова електричне енергије и гријања у односу на претходне периоде остварено је како производњом електричне енергије у сопственој соларној електрани инсталисаној на крову пословне зграде, а која се користи и за потребе гријања, хлађења и вентилације пословне зграде, тако и примјеном мјера енергетске ефикасности. Трошкови нафтних деривата су планирани на бази просјечне потрошње горива и мазива. Предвиђено је да се за сва службена путовања, гдје је то могуће, користе службени аутомобили. Планирани издаци за ове намјене су за 30,43% већи него у претходној години и у највећој мјери су условљени повећањем набавне цијене горива за путничка моторна возила.

1.3. Остали трошкови материјала

Трошкови осталог материјала су планирани за 16,67% већем износу него у 2018. години, а обухватају трошкове водоснабдијевања пословне зграде Регулаторне комисије у Требињу.

2. Трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних расхода

Основ за планирање трошкова зарада и накнада зарада запослених у Регулаторној комисији је остварење у 2018. години, као и промјене које се односе на ове трошкове настале у 2018. години или ће настати у 2019. години. Трошкови бруто зарада и накнада зарада и осталих личних расхода су планирани у износу мањем за 0,05% него у 2018. години.

2.1. Трошкови бруто зарада и накнада зарада

У 2019. години су планирани трошкови зарада и накнада зарада на истом нивоу као у 2018. години. Порези и доприноси су планирани у складу са прописима.

Запослени у Регулаторној комисији, према Етичком кодексу Регулаторне комисије, осим радног односа у Регулаторној комисији немају право на било какав додатни плаћени радни или стручни ангажман, тако да су остварене зараде уједно једини дозвољени приход запослених.

2.2. Отпремнине за одлазак у пензију и помоћ запосленима

Трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних расхода обухватају укупна лична примања, укључујући и отпремнине за одлазак у пензију и помоћ и награде запосленима у складу са прописима о раду. Имајући у виду извршење у 2018. години, те очекиване трошкове за ову намјену у 2019. години, планирано је повећање за 50% у 2019. години.

2.3. Трошкови запослених на службеном путу

Ови трошкови су планирани у износу мањем за 8,22% у односу на претходну буџетску годину, а на основу планираних активности у 2019. години.

2.3.1. и 2.3.3. Трошкови дневница у земљи и трошкови превоза и смјештаја у земљи

Ови трошкови обухватају сљедеће:

- редовне надзорне провјере корисника дозвола које се обављају једном годишње и укључују контролу из свих области (техничке, економске, правне, заштите животне средине итд.),
- ванредне надзорне провјере корисника дозвола,
- одржавање јавних расправа у зависности од потреба широм Републике Српске,
- присуство састанцима и конференцијама из регулаторне надлежности,
- континуирано стручно усавршавање,
- сарадњу са релевантним министарствима и другим институцијама,
- сарадњу са Државном регулаторном комисијом за електричну енергију (ДЕРК) како је то утврђено чланом 31. Закона о електричној енергији и Регулаторном комисијом за енергију у Федерацији БиХ (ФЕРК).

Сагледавањем предстојећих активности у 2019. години, трошкови дневница у земљи су планирани у износу мањем за 12,5%, а трошкови превоза и смјештаја у износу мањем за 6,67% него у 2018. години.

2.3.2, 2.3.4 и 2.3.5. Трошкови дневница у иностранству и Трошкови превоза и смјештаја у иностранству

Трошкови путовања у иностранству односе се на учешће запослених у Регулаторној комисији на одређеним радним састанцима, међународним конференцијама и стручним скуповима и семинарима.

За 2019. годину, потребно је обезбиједити средства за редовно учешће представника Регулаторне комисије на годишњим форумима везаним за провођење Уговора о успостављању Енергетске заједнице (Атинском форуму за електричну енергију, Форуму за гас и Форуму за нафту) и другим састанцима релевантним за функционисање енергетског сектора у организацији Секретаријата Енергетске заједнице (семинари о надзирању тржишта електричне енергије и природног гаса, семинари о обновљивим изворима енергије, семинари о енергетској статистици и сл.).

Поред наведеног, планирано је и присуство конференцијама и састанцима у оквиру активности Асоцијације регулаторних тијела из држава Централне и Југоисточне Европе (ERRA) у којој Регулаторна комисија има придружено чланство и то: Генерална скупштина ЕРРА, Инвестициона конференција те састанцима предсједавајућих, сталних комитета за тарифе и цијене, дозволе и конкуренцију и радне групе за купце и малопродајно тржиште.

Сагледавањем ових потреба, као и остварења ових трошкова у 2018. години, трошкови дневница су планирани у износу мањем за 18,18%, а трошкови превоза у износу мањем за 9,09% него у 2018. години.

3. Трошкови производних услуга

Приједлогом буџета за 2019. годину планирано је повећање трошкова производних услуга за 1,58% у односу на буџет за 2018. годину, а објашњење промјена у планирању појединих врста трошкова је дато у наставку.

3.1. Трошкови транспортних и осталих услуга

Трошкови телефона, интернета, поштанских услуга и испоруке терета су планирани у истом износу као у 2018. години, на бази трошкова у 2018. години и расположивих

цијена услуга за ове намјене. Трошкови осталих услуга су планирани у истом износу као у 2018. години.

3.2. Трошкови услуга одржавања

Трошкови одржавања, предвиђени за одржавање (сервисирање) опреме и аутомобила (трошкови који се односе на редовна и ванредна сервисирања у овлашћеним сервисима) планирани су на основу: остварења у 2018. години и плана одржавања моторних возила, пословне зграде Регулаторне комисије и друге опреме у 2019. години. Трошкови су планирани у износу већем за 6,25% него у претходној години, због очекиваног повећања ових трошкова као и остварења у претходном периоду.

3.3. Трошкови закупа

Трошкови закупа станова за потребе Регулаторне комисије су планирани на истом нивоу као у 2018. години, а представљају цијену закупа станова и припадајућих трошкова у Требињу.

4. Трошкови амортизације

Трошкови амортизације су планирани у износу већем за 3,23% него у 2018. години. Ови трошкови обухватају планиране трошкове амортизације за постојећу опрему и пословну зграду која је у посједу Регулаторне комисије.

5. Нематеријални трошкови

За 2019. годину, нематеријални трошкови су планирани у истом износу као у 2018. години.

5.1. Трошкови непроизводних услуга

Трошкови непроизводних услуга за 2018. годину су планирани у истом износу као у 2018. години. Ова врста трошкова обухвата екстерну годишњу ревизију рачуноводствених исказа, консултантске услуге, трошкове стручног усавршавања, трошкове чувања пословних просторија и др.

5.2. Трошкови осигурања

Трошкови осигурања, који обухватају трошкове колективног осигурања радника, осигурања имовине и аутомобила (каска и обавезно), планирани су у истом укупном износу као и у претходној години.

5.3. Трошкови платног промета

Трошкови платног промета у земљи и иностранству те трошкови предаје завршног и периодичног обрачуна планирани су у истом износу као и у 2018. години.

5.4. Уговорене и остале услуге

Уговорене услуге чине:

- Трошкови одржавања и унапређења интернет странице, су планирани у истом износу као у 2018. години.

- Трошкови одржавања система за електронско управљање документацијом (*eDMS-a*) су у истом износу као у 2018. години, а на основу цијене уговорене услуге у 2018. години.
- Трошкови репрезентације, који су планирани у висини прошлогодишњег износа, а на бази потреба јавности рада и контаката запослених у Регулаторној комисији са странкама;
- Трошкови чланарина и трошкови набавке стручне литературе, трошкови обавезних доприноса и трошкови осталих услуга су планирани у истом обиму као и у 2018. години.
- Трошкови објављивања аката Регулаторне комисије у Службеном гласнику Републике Српске и у дневним новинама су, на основу остварења у 2018. години, планирани у истом износу као у 2018. години. Законска обавеза Регулаторне комисије је да правилнике, одлуке, рјешења, обавјештења за јавност, сажетке правила и прописа, планове одржавања јавних расправа и друге документе из регулаторне надлежности, као и обавјештења из области јавних набавки, објављује у Службеном гласнику Републике Српске и/или дневним листовима, а чије објављивање захтијева значајна средства.

6. Расходи камата

Ови трошкови су планирани у износу од 75.291 КМ, колико износи трошак камата за 2019. годину, из плана отплате дугорочног кредита, прибављеног ради финансирања изградње пословног објекта Регулаторне комисије.

Б. ИНВЕСТИЦИОНА УЛАГАЊА

Инвестициона улагања збирно обухватају сервисирање главнице одобреног дугорочног кредита у износу од 190.435 КМ, прибављеног ради финансирања изградње пословне зграде Регулаторне комисије, набавку нематеријалних улагања тј. лиценци и софтвера и опреме. Инвестициона улагања ће се већим дијелом финансирати из планираног трошка амортизације за 2019. годину.

1. Нематеријална улагања

Улагања у нематеријалну имовину су планирана у истом износу као 2018. години, а односе се на одржавање софтверских лиценци у локалној рачунарској мрежи Регулаторне комисије.

2. Опрема

Набавка опреме је планирана у износу већем за 40% него у 2018. години. У 2019. години је, у циљу занављања, планирана набавка рачунарске опреме и једног сервера.

4. Дио ануитета који се односи на главницу кредита

Најзначајнији дио расхода се односи на сервисирање главнице кредита којим је финансирана изградња нове пословне зграде Регулаторне комисије и то у износу од 190.435 КМ, што је за 6,10% више него у 2018. години. Овај трошак ће се већим дијелом финансирати из обрачунатог трошка амортизације за 2019. годину.

ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ У 2019. ГОДИНИ

Активности које спроводи, као и одговорности и надлежности Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске, прописане су одредбама закона из области енергетике, тј. електричне енергије, природног гаса, те нафте и деривата нафте и то: Закона о енергетици, Закона о електричној енергији, Закона о обновљивим изворима енергије и ефикасној когенерацији, Закона о гасу и Закона о нафти и дериватима нафте.

У наставку је дат приказ планираних активности Регулаторне комисије у 2019. години по енергетским секторима са пратећим образложењима.

А. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ	
а) Одобравање и доношење правила и прописа	
1	<p>⌘ Правилник о издавању дозвола</p> <p><i>У 2019. године очекује се усклађивање примарног законодавства са директивама/уредбама Европске уније према обавезама из Уговора о успостављању Енергетске заједнице. Ово ће условити и измјену постојећег или израду новог Правилника о издавању дозвола у циљу усаглашавања са промјенама у примарном законодавству те унапређења постојећих одредби.</i></p>
2	<p>⌘ Општи услови за испоруку и снабдијевање електричном енергијом</p> <p><i>У циљу потпунијег регулисања односа између учесника на тржишту, као и усаглашавања са примарним законодавством, планирана је израда нових Општих услова за испоруку и снабдијевање електричном енергијом.</i></p>
3	<p>⌘ Правилник о регулацији квалитета снабдијевања електричном енергијом</p> <p><i>Регулаторна комисија је у протеклом периоду водила активности на изради овог правилника, те припреми за његово доношење и примјену. Након доношења новог Закона о електричној енергији, извршиће се усклађивање овог правилника са законом, те ће активности на његовом доношењу и формално бити приведене крају.</i></p>
4	<p>⌘ Измјене и допуне Правилника о снабдијевању квалификованих купаца и поступку промјене снабдјевача и по потреби израда других подзаконских аката Регулаторне комисије којима се регулишу питања у вези са тржиштем електричне енергије</p> <p><i>С обзиром на планиране промјене у примарном законодавству, као и чињеницу да је Регулаторна комисија у децембру 2014. године донијела Правилник о снабдијевању квалификованих купаца електричном енергијом и поступку промјене снабдјевача у</i></p>

		<p>циљу његовог усаглашавања са Трећим енергетским пакетом ЕУ, Регулаторна комисија ће извршити потребна подешавања подзаконских аката, а у вези са правима и обавезама квалификованих купаца и снабдјевача квалификованих купаца, могућношћу снабдијевања домаћинства и малих купаца у систему јавне услуге, цијеном јавног и резервног снабдијевања у систему јавне услуге и осталим питањима из ове области.</p>
5	<p>▣ Правилник о извјештавању</p> <p><i>У циљу спровођења активности на праћењу рада корисника дозвола, функционисања тржишта електричне енергије и квалитета снабдијевања електричном енергијом, а с обзиром на планиране измјене прописа, намеће се и потреба доношења новог Правилника о извјештавању у 2019. години.</i></p>	
6	<p>▣ Правилник о тарифној методологији и тарифном поступку</p> <p><i>У циљу усклађивања са законским и подзаконским актима чија промјена се очекује, намеће се и потреба доношења новог Правилника о тарифној методологији и тарифном поступку за електричну енергију.</i></p>	
<p>б) Издавање дозвола</p>		
1	<p>▣ Издавање дозвола за обављање дјелатности производње електричне енергије</p> <p>1. „ЕЛЕКТРОС“ д.о.о. Бања Лука је корисник дозволе за обављање дјелатности производње електричне енергије у Малој хидроелектрани „Говза Б-Г-1-Јелеч“ која истиче 13.04.2019. године и</p> <p>2. „ЕЛИНГ МХЕ“ д.о.о. Теслић је корисник дозволе за обављање дјелатности производње електричне енергије у Малој хидроелектрани „Иломска“ која истиче 29.06.2019. године.</p> <p><i>Наведени корисници дозвола, уколико желе да продуже дозволу, у складу са одредбама Правилника о издавању дозвола, обавезни су да доставе захтјев за продужење, односно издавање нове дозволе, најкасније три мјесеца прије истека периода важења постојеће дозволе.</i></p> <p><i>У зависности од рјешења у примарном законодавству, уколико буде неопходно, биће извршена и потребна усклађивања важећих дозвола.</i></p> <p><i>Такође, очекује се подношење захтјева за издавање дозвола за обављање ове електроенергетске дјелатности од стране нових учесника на тржишту електричне енергије, имајући у виду да је у току изградња неколико нових објеката за производњу</i></p>	

	електричне енергије.
2	<p>⌘ Издавање дозвола за обављање дјелатности дистрибуције електричне енергије</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мјешовити Холдинг „ЕРС“ – МП а.д. Требиње – ЗП „Електрокрајина“ а.д. Бањалука је корисник дозволе за обављање дјелатности дистрибуције електричне енергије која истиче 28.12.2019. године, 2. Мјешовити холдинг „ЕРС“ – МП а.д. Требиње – ЗП „Електродистрибуција“ а.д. Пале је корисник дозволе за обављање дјелатности дистрибуције електричне енергије која истиче 28.12.2019. године и 3. Мјешовити холдинг „ЕРС“ – МП а.д. Требиње – ЗП „Електро – Херцеговина“ а.д. Требиње је корисник дозволе за обављање дјелатности дистрибуције електричне енергије која истиче 28.12.2019. године. <p>Наведени корисници дозвола, у складу са одредбама Правилника о издавању дозвола, обавезни су да доставе захтјев за продужење, односно издавање нове дозволе, најкасније три мјесеца прије истека периода важења постојеће дозволе.</p> <p>У зависности од рјешења у примарном законодавству, уколико буде неопходно, биће извршена и потребна усклађивања важећих дозвола.</p>
3	<p>⌘ Издавање дозвола за обављање дјелатности снабдијевања електричном енергијом</p> <p><i>У току 2019. године, није предвиђено издавање дозвола за обављање дјелатности снабдијевања тарифних купаца електричном енергијом. У зависности од рјешења у примарном законодавству, биће извршена потребна усклађивања важећих дозвола или, уколико буде неопходно, биће издате нове дозволе електроенергетским субјектима који испуњавају критеријуме за обављање дјелатности.</i></p>
4	<p>⌘ Издавање дозвола за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом на територији БиХ</p> <p>„COMSAR ENERGY TRADING“ д.о.о. Бања Лука је корисник дозволе за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом на територији БиХ која истиче 21.05.2019. године.</p> <p><i>Наведени корисник дозволе, уколико жели да продужи дозволу, у складу са одредбама Правилника о издавању дозвола, обавезан је да достави захтјев за продужење, односно издавање нове дозволе, најкасније три мјесеца прије истека периода важења постојеће дозволе.</i></p>

	<p>Такође, очекује се подношење захтјева за издавање дозвола за обављање ове електроенергетске дјелатности од стране нових учесника на тржишту електричне енергије.</p>
5	<p>✧ Издавање дозвола за изградњу електроенергетских објеката</p> <p>Очекује се подношење захтјева за изградњу производних електроенергетских објеката за које су већ додијелене концесије.</p> <p>Реално је да дође до подношења одређеног броја захтјева за издавање дозвола за изградњу дистрибутивних електроенергетских објеката.</p> <p>Регулаторна комисија ће, у складу са надлежностима, водити поступке за издавање дозвола за изградњу електроенергетских објеката снаге веће од 1 MW.</p>
6	<p>✧ Измјена или допуна дозвола и пренос дозвола и одузимање дозвола</p> <p>Регулаторна комисија ће поступке измјене или допуне дозвола, преноса дозвола као и одузимања дозвола, водити у складу са процедурама прописаним Правилником о издавању дозвола, на захтјев корисника дозволе, заинтересованог лица или надлежног инспектора или на властиту иницијативу.</p>
<p>в) Издавање сертификата и рјешења о подстицају</p>	
1	<p>✧ Издавање сертификата за производна постројења</p> <p>Сертификат за производно постројење које користи обновљиве изворе енергије или ефикасну когенерацију је један од предуслова за остваривање подстицаја и издавања гаранција о поријеклу електричне енергије. Имајући у виду да је током неколико протеклих година достављен знатан број захтјева за издавање сертификата за производна постројења која користе потенцијал воде и неакумулисану сунчеву енергију за производњу електричне енергије, овакав тренд великог броја захтјева се очекује и у 2019. години. Издавање сертификата врши се према одредбама Правилника о издавању сертификата за производно постројење које производи електричну енергију из обновљивих извора енергије или у ефикасној когенерацији који је усклађен са одредбама Закона о обновљивим изворима енергије и ефикасној когенерацији.</p>
2	<p>✧ Издавање рјешења о подстицају</p> <p>У току 2019. године, очекује се поступање по већем броју захтјева за издавање рјешења произвођачима који испуне прописане услове и критеријуме за одобрење права на подстицај у новоизграђеним производним постројењима. Поред тога, очекује се издавање нових, усклађених рјешења о подстицају у складу са</p>

		<i>промјенама у расположивим количинама електричне енергије намијењеним за подстицај, а у вези са нормализацијом планова производње производних постројења која су већ у систему подстицаја.</i>
3	<p>✘ Издавање рјешења о прелиминарном праву на подстицај</p> <p><i>У току 2019. године очекује се поступање по захтјевима за издавање рјешења о прелиминарном праву на подстицај за производна постројења која су у изградњи, као и евентуална продужења прелиминарног права за производна постројења која имају прелиминарно право на подстицај.</i></p>	
4	<p>✘ Издавање гаранција о поријеклу електричне енергије</p> <p><i>Доношењем Правилника о издавању гаранција о поријеклу електричне енергије крајем 2013. године, створили су се услови за њихово издавање. За очекивати је подношење захтјева произвођача за издавање гаранција о поријеклу електричне енергије у 2019. години.</i></p> <p><i>Сврха издавања гаранција о поријеклу произведене електричне енергије је омогућавање праћења удјела електричне енергије произведене коришћењем обновљивих извора енергије у укупној потрошњи електричне енергије у Републици Српској, као и омогућавање остварења одређених погодности за кориснике гаранција о поријеклу произведене електричне енергије.</i></p>	
г) Тарифни поступци		
1	<p>✘ Тарифни поступци за утврђивање цијена и тарифа у сектору електричне енергије</p> <p><i>До покретања тарифног поступка, односно промјене цијене електричне енергије, може доћи на захтјев регулисаних предузећа или на иницијативу Регулаторне комисије. Уколико Регулаторна комисија заприми захтјев, она ће покренути поступак и спровести анализу захтјева сходно процедурама и поступцима који су дефинисани законом и подзаконским актима.</i></p>	
д) Гарантоване откупне цијене, премије и накнаде		
1	<p>✘ Утврђивање накнаде за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора и ефикасне когенерације за 2020. годину</p> <p><i>У складу са усвојеним системом подстицања и надлежностима дефинисаним Законом о енергетици и Законом о обновљивим изворима и ефикасној когенерацији, Регулаторна комисија, уз сагласност Владе Републике Српске, утврђује накнаду за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора и ефикасне когенерације. При томе се у складу са Правилником о подстицању електричне енергије из обновљивих</i></p>	

	извора и у ефикасној когенерацији ова накнада сваке године усклађује са средствима потребним за функционисање система подстицаја.
2	<p>✘ Преиспитивање/утврђивање гарантоване откупне цијене и премије</p> <p><i>У складу са Правилником о подстицању производње електричне енергије из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији, Регулаторна комисија провјерава напредак у развоју технологија те због промијењених технолошких и економских параметара, као и ради остварења утврђених циљева учешћа потрошње електричне енергије из обновљивих извора енергије или у ефикасној когенерацији у бруто финалној потрошњи електричне енергије у Републици Српској врши преиспитивање важеће гарантоване откупне цијене, те прати кретање цијена електричне енергије на велепродајном тржишту ради утврђивања тржишне референтне цијене и премије.</i></p>
ђ) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности	
1	<p>✘ Редовне надзорне провјере у сједишту и на локацијама постројења корисника дозвола</p> <p>Производња електричне енергије:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мјешовити Холдинг „ЕРС“ – МП а.д. ЗП „Хидроелектране на Требишњици“ а.д. Требиње, 2. Мјешовити Холдинг „ЕРС“ - МП а.д. Требиње-ЗП „ХИДРОЕЛЕКТРАНЕ НА ДРИНИ“ а.д. Вишеград и 3. Мјешовити Холдинг „ЕРС“- МП а.д. Требиње - ЗП „РиТЕ Угљевик“ А.Д. Угљевик. <p>Дистрибуција електричне енергије:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Мјешовити холдинг „ЕРС“ – МП а.д. Требиње – ЗП „Електродистрибуција“ а.д. Пале <p>Снабдијевање електричном енергијом:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Мјешовити холдинг „ЕРС“ – МП а.д. Требиње – ЗП „Електродистрибуција“ а.д. Пале. <p>Снабдијевање и трговина електричном енергијом у БиХ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. „ЕFT – Рудник и Термоелектрана Станари“ д.о.о. Станари и 7. „LE TRADING BH“ д.о.о. Бања Лука. <p>Изградња електроенергетских објеката:</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Привредно друштво „COMSAR ENERGY HIDRO“ д.о.о. Бања Лука – Хидроелектрана Мрсово.

	<p><i>Редовне надзорне провјере спроводе се на основу годишњег плана надзорних провјера као редовна активност Регулаторне комисије, а у циљу праћења усаглашености рада корисника дозвола са условима дозвола, те утврђивања нивоа проведених мјера сходно рјешењима са надзорних провјера проведених у претходном периоду.</i></p> <p><i>Наведена привредна друштва су корисници дозвола за обављање електроенергетских дјелатности и дозвола за изградњу електроенергетских објеката које су издате од стране Регулаторне комисије.</i></p> <p><i>Ванредне надзорне провјере спроводе се по потреби, односно уколико се на основу редовних извјештаја, које корисници дозвола достављају Регулаторној комисији, или на други начин дође до сазнања да корисник дозволе крши услове дозволе.</i></p>
<p>2</p>	<p>⊞ Надгледање и анализирање примјене услова дозвола, примјене тарифа, трошкова пословања корисника дозволе чија се цијена регулише и услова за отварање тржишта (активности у сједишту Регулаторне комисије)</p> <p><i>Поред надзорних провјера у сједишту привредног друштва, Регулаторна комисија надгледа рад електроенергетских субјеката - корисника дозвола и кроз сљедеће своје активности:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>прикупља и систематизује техничке, енергетске, финансијске и друге оперативне податке који имају утицај на одобравање тарифа, а све у складу са Правилником о извјештавању и Одлуком о јединственом регулаторном контном плану;</i> ▪ <i>врши анализу финансијских показатеља корисника дозволе од значаја за тарифе и цијене те надзор тржишта;</i> ▪ <i>анализира показатеље квалитета снабдијевања електроенергетских субјеката (корисника дозволе) у циљу имплементације стандарда квалитета снабдијевања;</i> ▪ <i>анализира остварење рачуноводственог и функционалног раздвајања;</i> ▪ <i>контролу права на приступ мрежи и равноправност учесника на тржишту;</i> ▪ <i>анализира специфичне облике заштите социјално угрожених купаца електричне енергије и проблематику приуштивости електричне енергије за ову групу купаца.</i>
<p>3</p>	<p>⊞ Провјера производног постројења за које је издат сертификат</p> <p><i>Током 2019. године, планирано је да се, у складу са расположивим капацитетима, врше посјете производним постројењима за која је издат сертификат којим се потврђује да производи електричну енергију користећи обновљиви извор енергије и врше њихове провјере. Највише пажње планирано је да се посвети провјери постројења која користе енергетски потенцијал</i></p>

	<p>водотока.</p> <p>Регулаторна комисија врши провјеру производног постројења у смислу испуњености критеријума на основу којих је издат сертификат за производно постројење.</p>
4	<p>☐ Праћење функционисања система подстицања и надзор рада Оператора система подстицаја</p> <p><i>Систем подстицања електричне енергије произведене из обновљивих извора енергије и у ефикасној когенерацији почео је да се спроводи 1. јануара 2012. године. Регулаторна комисија је надлежна да, између осталог, прати функционисање система подстицања и врши надзор рада Оператора система подстицаја, те се ова активност планира и у 2019. години.</i></p>
5	<p>☐ Праћење функционисања система подстицања и надзор рада произвођача електричне енергије из обновљивих извора који остварују подстицај</p> <p><i>Регулаторна комисија је надлежна да, између осталог, прати функционисање система подстицања и врши надзор рада производних објеката која користе обновљиве изворе енергије и остварују подстицај, у складу са чланом 16. Закона о обновљивим изворима енергије и ефикасној когенерацији те се ова активност планира и у 2019. години.</i></p>
<p>е) Активности на заштити купаца</p>	
1	<p>☐ Рјешавање спорова између учесника на тржишту електричне енергије у Републици Српској на захтјев странке</p> <p><i>Заштита права крајњих купаца електричне енергије остварује се и у поступцима рјешавања спорова који се покрећу на захтјев крајњих купаца електричне енергије. До средине децембра 2018. године поднесено је 96 захтјева за рјешавање спорова док је број поднесених захтјева за рјешавање спорова у претходним годинама износио: 2008. година - 122 захтјева; 2009. година - 605 захтјева; 2010. година - 307 захтјева; 2011. година - 273 захтјева, 2012. година - 219, 2013. година - 206 захтјева, 2014. година - 144 захтјева, 2015. година - 141 захтјев, 2016. година - 163 захтјева. Заштита права крајњих купаца у поступцима рјешавања спорова и у 2019. години ће захтијевати, као и до сада, континуирану активност и ангажовање значајних ресурса Регулаторне комисије, а све у циљу спровођења ефикасног и праведног поступка за заштиту права крајњих купаца електричне енергије.</i></p>
2	<p>☐ Рјешавање жалби на рјешења о издавању електроенергетске сагласности и одбијање приступа дистрибутивној мрежи</p>

	<p>У 2018. години Регулаторној комисији је поднесено 7 жалби у вези са издавањем електроенергетске сагласности и у вези са закључењем уговора о прикључењу. По овима жалбама је поступљено у складу са правилима поступка. Регулаторна комисија ће у 2018. години наставити са активностима на рјешавању жалби у другостепеном поступку, поднесених против рјешења о издавању електроенергетских сагласности, као и понуђених уговора о прикључењу на електродистрибутивну мрежу од стране дистрибутера.</p>
<p>ж) Тржиште електричне енергије</p>	
<p>1</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✘ Прикупљање и упоредно анализирање података о тржишту електричне енергије (првенствено цијена) у БиХ, региону и Европи ✘ Праћење функционисања велепродајног тржишта, анализирање степена отворености малопродајног тржишта и стварног тржишног учешћа учесника на тржишту ✘ Праћење функционисања малопродајног тржишта у смислу праћења понашања снабдјевача (информисање купаца, издавање рачуна, промјена снабдјевача итд.), праћење понашања крајњих купаца на отвореном тржишту, посебно у погледу избора снабдјевача (процент купаца који су промијенили снабдјевача итд.) ✘ Праћење утицаја отвореног тржишта на сигурност снабдијевања ✘ Прикупљање и упоредно анализирање просјечно остварених малопродајних цијена за групе потрошача на начин како их дефинише Еуростат <p><i>Регулаторна комисија је, према Закону о електричној енергији, надлежна да обезбиди транспарентно и недискриминаторско понашање на тржишту електричне енергије, као и да пропише критеријуме за стицање статуса квалификованог купца у складу са динамиком отварања тржишта.</i></p> <p><i>Регулаторна комисија је крајем 2014. године усвојила Правилник о снабдијевању квалификованих купаца електричном енергијом и поступку промјене снабдјевача којим се, у складу са обавезама преузетим потписивањем Уговора о оснивању Енергетске заједнице, прописују права и обавезе учесника на малопродајном тржишту електричне енергије које је од 1. јануара 2015. године отворено за све купце. С обзиром да се очекује измјена Закона о електричној енергији и подзаконских аката Регулаторне комисије, а у циљу усаглашавања са Трећим енергетским пакетом ЕУ, то се у 2019. години планира низ активности на праћењу функционисања тржишта у свјетлу нових прописа, а посебно са становишта могућности избора снабдјевача за све купце у Републици Српској, односно у Босни и Херцеговини.</i></p>

Б. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА ПРИРОДНОГ ГАСА	
а) Одобравање и доношење правила и прописа	
1	<p>☐ Правилник о издавању дозвола</p> <p><i>Крајем новембра 2018. године, усвојен је Нацрт правилника о издавању дозвола, који је усклађен са Законом о гасу донесеним у марту 2018. године. Доношење и примјена овог правилника очекује се крајем 2018. и почетком 2019. године.</i></p>
2	<p>☐ Правилник о сертификацији оператора транспортног система природног гаса</p> <p><i>Регулаторна комисија ће, у циљу утврђивања усклађености оператора транспортног система природног гаса са условима у погледу његове независности и раздвајања од других енергетских дјелатности, односно вертикално интегрисаног субјекта и његове сертификације, у складу са Законом о гасу, донијети правилник о сертификацији оператора транспортног система.</i></p>
3	<p>☐ Правилник о изградњи директног гасовода</p> <p><i>У складу са Законом о гасу, Регулаторна комисија ће донијети правилник о изградњи директног гасовода којим ће се утврдити услови изградње директног гасовода, те поступак давања одобрења за њихову градњу на недискриминаторски и транспарентан начин.</i></p>
4	<p>☐ Доношење нових или измјене и допуне постојећих подзаконских аката за сектор природног гаса:</p> <p><i>Регулаторна комисија ће, поред напријед издвојених подзаконских аката, у складу са Законом о гасу донијети нове подзаконске акте или извршити измјене и допуне постојећих подзаконских аката, а у вези са:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>✓ методологијом за утврђивање тарифа за приступ транспортном, дистрибутивном и складишном систему природног гаса,</i> <i>✓ методологијом за утврђивање тарифа за снабдијевање у обавези јавне услуге и тарифа природног гаса у случају снабдијевања последњег избора (резервно снабдијевање),</i> <i>✓ методологијом за утврђивање накнада за прикључење на систем за транспорт, дистрибуцију и складиштење природног гаса,</i> <i>✓ методологија за утврђивање накнада за дебаланс,</i> <i>✓ правилима о промјени снабдјевача природним гасом,</i> <i>✓ правилима снабдијевања природним гасом у обавези јавне услуге (јавно снабдијевање),</i> <i>✓ правила о раду (снабдјевању) снабдјевача последњег</i>

		избора којим се уређује снабдијевање последњег избора (резервно снабдијевање).
5	<p>☐ Давање сагласности или одобрења на акте у сектору природног гаса</p> <p><i>Регулаторна комисија, у складу са Законом о гасу, даје сагласности или одобрава низ аката које доносе подносиоци захтјева, односно корисници дозвола у сектору природног гаса у Републици Српској, као што су:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>Правила о раду транспортног система,</i> ✓ <i>Правила балансирања и методологију за утврђивање висине накнаде за дебаланс,</i> ✓ <i>Десетогодишњи план развоја транспортног система,</i> ✓ <i>Програм недискриминаторног понашања који доноси власник транспортног система,</i> ✓ <i>Комерцијалне и финансијске уговоре са вертикално интегрисаним енергетским субјектом које доставља независни оператор транспорта,</i> ✓ <i>Правила о раду дистрибутивног система,</i> ✓ <i>Десетогодишњи план развоја и инвестиција дистрибутивног система,</i> ✓ <i>Годишњи извјештај оператора дистрибутивног система,</i> ✓ <i>Опште услове снабдијевања природним гасом,</i> ✓ <i>Годишњи извјештај о обављању дјелатности снабдијевања који доноси снабдјевач са обавезом јавне услуге и сл.</i> <p><i>Регулаторна комисија ће током 2019. године давати сагласности и одобрења на горепоменуте акте у складу са динамиком издавања нових дозвола за обављање дјелатности.</i></p>	
б) Издавање дозвола		
1	<p>☐ Издавање дозвола у сектору природног гаса</p> <p><i>Регулаторна комисија је, према Закону о гасу, надлежна за издавање дозвола за обављање дјелатности у сектору природног гаса. Издавање дозвола у сектору природног гаса дефинисано је Правилником о издавању дозвола. Постојеће дозволе за обављање дјелатности у сектору природног гаса (15 дозвола), одредбама новог Закона о гасу важе до истека рока на који су издате. Нове дозволе ће се ускладити са захтјевима из новог Закона о гасу и Правилника о издавању дозвола Регулаторне комисије.</i></p> <p><i>Издавање дозвола за обављање дјелатности транспорта и управљања транспортним системом природног гаса</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „ГАС ПРОМЕТ“ А.Д. Пале (корисник дозволе за обављање дјелатности управљања системом за транспорт природног 	

гаса и дозволе за обављање дјелатности транспорта природног гаса) и

2. „САРАЈЕВО ГАС“ а.д. Источно Сарајево (корисник дозволе за обављања дјелатности транспорта природног гаса).

Наведена привредна друштва су корисници дозвола које истичу 31.07.2019. године те ће се у зависности од њихове организације и провођења процеса сертификације оператора транспортног система те поднијетог захтјева за издавање дозволе, провести и процес издавања дозвола за обављање дјелатности транспорта и управљања транспортним системом природног гаса.

Такође, за очекивати је подношење захтјева за издавање дозволе за обављање дјелатности транспорта и управљања транспортним системом природног гаса од стране нових учесника на тржишту природног гаса.

Издавање дозвола за обављање дјелатности дистрибуције и управљања дистрибутивним системом природног гаса

1. А.Д. „Зворник стан“ Зворник.

Наведено привредно друштво је корисник дозволе која истиче 31.07.2019. године те је корисник обавезан да, у складу са Правилником о издавању дозвола, поднесе захтјев за продужење, односно издавање нове дозволе.

Такође, очекује се подношење захтјева за издавање дозволе за обављање дјелатности дистрибуције и управљања дистрибутивним системом природног гаса од стране привредног друштва „Бијељина – гас“ д.о.о. Бијељина.

Издавање дозвола за обављање дјелатности трговине и снабдијевања природним гасом

1. А.Д. „Зворник стан“ Зворник,
2. „ENERGY PRIME RS“ д.о.о. Требиње и
3. „АЛУМИНА“ ДОО Зворник.

Наведена привредна друштва су корисници дозвола које истичу током 2019. године те су корисници обавезни да, у складу са Правилником о издавању дозвола, поднесу захтјеве за продужење, односно издавање нових дозвола најкасније три мјесеца прије истека периода важења дозволе.

Такође, очекује се подношење захтјева за издавање дозвола за обављање дјелатности трговине и снабдијевања природним гасом од стране нових учесника на тржишту.

Издавање дозвола за обављање дјелатности снабдијевања природним гасом у обавези јавне услуге (јавно снабдијевање)

1. „САРАЈЕВО ГАС“ а.д. Источно Сарајево (корисник дозволе за

	<p>обављања дјелатности снабдијевања тарифних купаца природним гасом) и</p> <p>2. А.Д. „Зворник стан“ Зворник (корисник дозволе за обављања дјелатности снабдијевања тарифних купаца природним гасом).</p> <p><i>Наведена привредна друштва су корисници дозвола које истичу 31.12.2019. године, до када се, у складу са Правилником о издавању дозвола, требају издати дозволе за обављање дјелатности снабдијевања природним гасом у обавези јавне услуге, привредним друштвима које Влада Републике Српске одреди као снабдјеваче природним гасом у обавези јавне услуге (јавне снабдјеваче).</i></p> <p><i>Снабдјевачу кога Влада Републике Српске одреди као снабдјевача посљедњег избора (резервног снабдјевача), у дозволи ће се дефинисати додатни услови, односно обавезе у вези снабдијевања посљедњег избора (резервног снабдијевања).</i></p> <p><i>Уколико буде неопходно, биће извршена и потребна усклађивања, односно измјене и допуне дозвола које имају дужи период важења, у смислу њиховог усаглашавања са законом.</i></p>
<p>в) Сертификација оператора транспортног система</p>	
<p>2</p>	<p>✘ Издавање сертификата за оператора транспортног система природног гас</p> <p><i>Сертификација је поступак којим се утврђује усклађеност оператора транспортног система са условима у вези са његовом независношћу и раздвајањем од других енергетских дјелатности, односно вертикално интегрисаног субјекта, а који проводи Регулаторна комисија.</i></p> <p><i>У складу са Законом о гасу, током 2019. године, а након што ускладе своју организацију и пословање, проводиће се поступци сертификације оператора транспортног система природног гаса.</i></p>
<p>г) Тарифни поступци</p>	
<p>1</p>	<p>✘ Спровођење тарифних поступака</p> <p><i>Законом о гасу прописано је да Регулаторна комисија даје одобрење на тарифне ставове за кориснике дистрибутивних система, кориснике транспортних система, оператора транспортног система и за снабдијевање неквалификованих купаца.</i></p> <p><i>Сва привредна друштва из сектора природног гаса имају право да поднесу захтјев за покретање тарифног поступка уколико то сматрају оправданим, а Регулаторна комисија, сходно прописима, анализира захтјеве и спроводи тарифни поступак.</i></p>

д) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности	
1	<p>✧ Редовне надзорне провјере у сједишту и на локацијама постројења корисника дозволе</p> <p>Трговина и снабдијевање природним гасом</p> <p>„ГАС-РЕС" Д.О.О. Бања Лука</p> <p><i>Наведено привредно друштво је корисник дозволе за обављање дјелатности која је издата од стране Регулаторне комисије. Надзорне провјере се раде у циљу праћења усаглашености рада корисника дозвола са условима дозвола, те утврђивања нивоа проведених мјера сходно рјешењу са претходне надзорне провјере. Редовне надзорне провјере спроводе се на основу годишњег плана надзорних провјера као редовна активност Регулаторне комисије.</i></p> <p><i>Ванредне надзорне провјере спроводе се по потреби, односно уколико се на основу редовних извјештаја које корисници дозвола достављају Регулаторној комисији или на други начин дође до сазнања да корисник дозволе крши услове дозволе за обављање дјелатности.</i></p>
ђ) Заштита купаца	
1	<p>✧ Рјешавање спорова и жалби</p> <p><i>У сектору природног гаса, Регулаторна комисија је надлежна да рјешава у другом степену по жалби на рјешења оператора транспортног и дистрибутивног система у поступку давања одобрења за приступ и коришћење транспортног и дистрибутивног система или складишта, као и у поступку давања одобрења за прикључење на транспортни или дистрибутивни систем.</i></p> <p><i>У сектору природног гаса, Регулаторна комисија је такође надлежна да на захтјев странке рјешава спорове на тржишту природног гаса између корисника система и оператора система, енергетрских субјеката и купаца природним гасом и енергетских субјеката међусобно, у вези са:</i></p> <p><i>а) правом на снабдијевање природним гасом,</i></p> <p><i>б) приступом системима,</i></p> <p><i>в) накнадама за прикључење,</i></p> <p><i>г) накнадама за дебалансе система,</i></p> <p><i>д) обрачуном природног гаса,</i></p> <p><i>ђ) обрачуном накнаде за неовлаштену потрошњу природног гаса,</i></p> <p><i>е) обуставом испоруке природног гаса и</i></p> <p><i>ж) квалитетом снабдијевања природним гасом.</i></p>

е) Тржиште природног гаса	
1	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Прикупљање и упоредно анализирање података о тржишту природног гаса (првенствено цијена) у БиХ, региону и Европи ☐ Упоредне анализе код одобравања цијена и тарифа за регулисане дјелатности ☐ Евидентирање препрека за успјешно функционисање тржишта природног гаса у РС, односно БиХ и региону и дефинисање начина (политике) за њихово елиминисање у сарадњи са другим надлежним субјектима у Републици Српској и Босни и Херцеговини ☐ Надгледање услова сигурности снабдијевања <p><i>Регулаторна комисија је према Закону о гасу надлежна за усмјеравање развоја тржишта природног гаса на принципима недискриминације, конкуренције, јавности и чувања пословне тајне учесника на тржишту природног гаса. У складу са законом, сви купци природног гаса у Републици Српској су квалификовани купци и имају могућност да слободно изаберу снабдјевача. Регулаторна комисија у 2019. години планира низ активности на на праћењу функционисања тржишта природног гаса, а посебно са становишта могућности приступа систему природног гаса Републике Српске и могућности избора снабдјевача за све купце у Републици Српској.</i></p>
В. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА НАФТЕ И ДЕРИВАТА НАФТЕ	
а) Одобравање и доношење правила и прописа	
1	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Израда, измјена и допуна подзаконских аката <p><i>Измјене у примарном законодавству у сектору нафте и деривата нафте које су планиране у 2019. години условиће измјене и допуне постојећих, односно доношење нових подзаконских аката.</i></p>
б) Издавање дозвола	
1	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Издавање дозвола у сектору нафте и деривата нафте <p><i>Регулаторна комисија је, према Закону о нафти и дериватима нафте, надлежна за издавање дозвола за обављање дјелатности у сектору нафте и деривата нафте. Издавање дозвола у сектору нафте и деривата нафте дефинисано је Правилником о издавању дозвола.</i></p> <p><i>У току 2019. године очекује се подношење нових захтјева за издавање дозволе за обављање дјелатности у сектору нафте и деривата нафте од стране нових учесника на тржишту.</i></p>

в) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности	
1	<p>☐ Редовне надзорне провјере у сједишту и на локацијама постројења корисника дозвола</p> <p>Складиштење нафте и деривата нафте</p> <p>1. „Рафинерија уља Модрича“ а.д. Модрича</p> <p><i>Наведено привредно друштво је корисник дозволе за обављање дјелатности складиштења нафте и деривата нафте, а која је издата од стране Регулаторне комисије.</i></p> <p><i>Надзорне провјере се раде у циљу праћења усаглашености рада корисника дозвола са условима дозвола те утврђивања нивоа проведених мјера сходно рјешењима са надзорних провјера проведених у претходном периоду.</i></p> <p><i>Редовне надзорне провјере спроводе се на основу годишњег плана надзорних провјера као редовна активност Регулаторне комисије.</i></p>
г) Заштита купаца	
1	<p>☐ Рјешавање жалби у другостепеном поступку</p> <p><i>У сектору нафте и деривата нафте, Регулаторна комисија ће и у 2019. години посветити адекватну пажњу рјешавању жалби у другостепеном поступку.</i></p>
Г. АДМИНИСТРАТИВНО-ФИНАНСИЈСКИ ПОСЛОВИ	
а) Административно-финансијске активности из регулаторне надлежности	
1	<p>☐ Израда годишњег извјештаја о раду Регулаторне комисије за 2018. годину</p> <p><i>Регулаторна комисија је основана као независна и непрофитна организација и о свом раду, у складу са чланом 26. Закона о енергетици, подноси извјештај Народној скупштини Републике Српске. Израда годишњег извјештаја за 2018. годину планира се по истеку пословне године.</i></p>
2	<p>☐ Израда Рјешења о регулаторној накнади за 2019. годину</p> <p><i>На основу усвојеног буџета од стране Народне скупштине Републике Српске, Регулаторна комисија, у складу са чланом 24. Закона о енергетици и чланом 25. Статута Регулаторне комисије, доноси одлуку о висини регулаторних накнада путем којих се обезбјеђује финансирање рада Регулаторне комисије.</i></p>
3	<p>☐ Усаглашавање интерних аката (административно-финансијске природе) Регулаторне комисије са промјенама у примарном законодавству</p>

		<i>Интерна акта Регулаторне комисије усклађују се са измјенама и допунама у примарном законодавству. Стручне службе такође прате и доношење нових прописа који утичу на рад и активности Регулаторне комисије.</i>
4	<p>☐ Информисање јавности о активностима Регулаторне комисије кроз контакте са представницима медија те редовно издавање саопштења о текућим активностима Регулаторне комисије</p> <p><i>У циљу испуњења своје обавезе која се тиче јавности рада, Регулаторна комисија остварује редовне контакте и сарадњу са средствима информисања те издаје саопштења у вези са активностима које спроводи и објављује их на својој интернет страници.</i></p>	
5	<p>☐ Редовно ажурирање системског и апликативног софтвера у локалној рачунарској мрежи Регулаторне комисије</p> <p><i>Регулаторна комисија располаже локалном рачунарском мрежом, а сви системски и апликативни софтвери који се користе су лиценцирани. У циљу несметаног и поузданог рада рачунарске мреже, редовно се спроводе активности на ажурирању системског и апликативног софтвера.</i></p>	
6	<p>☐ Израда нове интернет странице Регулаторне комисије у складу са најновијим стандардима web дизајна, у сврху редовног ажурирања садржаја који се односи на рад Регулаторне комисије</p> <p><i>За 2019. годину је планирана израда нове интернет странице. Садржај интернет странице се ажурира у складу са активностима Регулаторне комисије. Поштујући прописана начела о јавности рада, на интернет страници Регулаторне комисије (која је доступна и на енглеском језику) су објављени сви релевантни прописи и акти који се односе на њен рад.</i></p>	
7	<p>☐ Припрема за увођење система квалитета</p> <p><i>Пратећи трендове позитивне пословне праксе у циљу унапређења ефикасности рада, Регулаторна комисија планира увођење система квалитета.</i></p>	
8	<p>☐ Припрема презентација и материјала за потребе чланова и запослених Регулаторне комисије</p>	
9	<p>☐ Други послови административно-техничке и финансијске природе</p>	

Д. САРАДЊА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА	
1	<p>☐ Учешће у изради радног материјала, нацрта и приједлога закона и подзаконских аката и других аката из енергетских области</p> <p><i>Регулаторна комисија, активним учешћем у расправама и раду радних група, давањем коментара те на друге начине, даје свој допринос у изради радних материјала, нацрта и приједлога закона и подзаконских аката из области енергетике.</i></p>
2	<p>☐ Учешће у реализацији других задатака и активности у раду са тијелима Енергетске заједнице</p> <p><i>Спровођење активности које проистичу из Уговора о успостављању Енергетске заједнице и уградња правних тековина Европске уније које се односе на:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ тржиште електричне енергије и гаса, ▪ заштиту животне средине, ▪ обновљиве изворе енергије и ▪ конкуренцију <p><i>у законодавни и регулаторни оквир Републике Српске и Босне и Херцеговине.</i></p> <p><i>Босна и Херцеговина, тј. Република Српска, обавезала се на преношење правних тековина Европске уније које се односе на тржиште електричне енергије и гаса, заштиту животне средине, обновљиве изворе енергије и конкурентност у домаће законодавство и регулативу. Такође, на основу одлука Министарског савјета Енергетске заједнице Југоисточне Европе, односно одговарајућих препорука, активности су проширене и на сектор нафте, социјална питања и енергетску статистику. У том смислу, Регулаторна комисија ће и даље, у сарадњи са Министарством индустрије, енергетике и рударства Републике Српске, Министарством за спољну трговину и економске односе Босне и Херцеговине, Државном регулаторном комисијом за електричну енергију БиХ и Регулаторном комисијом за енергију у Федерацији БиХ, активно учествовати у дефинисању и спровођењу акционих планова и других активности у циљу испуњавања обавеза из поменутог Уговора.</i></p>
3	<p>☐ Учешће у раду сталних комитета и радних група Регионалног удружења енергетских регулаторних тијела (ЕРРА)</p> <p><i>Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске има статус придруженог члана Регионалног удружења енергетских регулаторних тијела (ЕРРА).</i></p> <p><i>На основу плана рада ЕРРА-е, планирано је да представници Регулаторне комисије и у току наредне године учествују у раду сталних комитета (за дозволе и тарифе), односно радне групе (за малопродајна тржишта и заштиту купаца).</i></p>

Ђ. ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ РЕГУЛАТОРНЕ КОМИСИЈЕ

1	✘ Учешће на конференцијама, симпозијумима и тематским радионицама, укључујући и израду стручних реферата из дјелокруга рада регулаторних тијела од стране запослених у Регулаторној комисији и сарадња са другим регулаторним комисијама у БиХ и окружењу у циљу размјене искустава.
---	--

Предсједник
Владислав Владичић

ПРИЛОГ 1: НАЈЗНАЧАЈНИЈЕ АКТИВНОСТИ РЕГУЛАТОРНЕ КОМИСИЈЕ У 2018. ГОДИНИ

С обзиром да ће Извјештај о раду Регулаторне комисије за енергетику за 2018. годину, као цјеловит документ који детаљно представља све активности спроведене у 2018. години, бити поднесен Народној скупштини Републике Српске у 2019. години, у наставку документа је, у циљу поређења са планираним активностима Регулаторне комисије у 2019. години, дат кратак преглед активности које је Регулаторна комисија спровела у периоду од почетка 2018. године до данас. Истовремено, објашњење ових активности употпуњава образложење Приједлога буџета за 2019. годину.

Буџет Регулаторне комисије за 2018. годину је усвојен на 23. сједници Народне скупштине Републике Српске која је одржана 1. марта 2018. године, Одлуком о усвајању Буџета број 02/1-021-172/18, која је објављена у Службеном гласнику Републике Српске, број 21/18.

На основу члана 24. Закона о енергетици, члана 25. Статута, усвојеног буџета Регулаторне комисије за 2018. годину и члана 26. Методологије за обрачун регулаторне накнаде, Регулаторна комисија је донијела Рјешење о утврђивању регулаторне накнаде за 2018. годину број 01-24-4/18/P-77-9 (Службени гласник Републике Српске, број 37/18), којом се утврђују износи регулаторних накнада коју плаћају привредна друштва као корисници дозвола за обављање енергетских дјелатности.

На основу члана 24. Закона о енергетици, члана 18. и члана 25. Статута Регулаторне комисије за енергетику те члана 10. Правилника о издавању дозвола, Регулаторна комисија је донијела Одлуку о висини једнократних накнада (Службени гласник Републике Српске, број 49/10) које плаћају привредна друштва приликом покретања поступака издавања дозвола пред Регулаторном комисијом.

Регулаторна комисија је у току 2018. године, односно до 09.12.2018. године одржала :

- 29 редовних сједница на којима су разматрана и доношена акта из регулаторне надлежности и
- 25 интерних састанака на којима су разматрана питања и усвајани акти организационо-административне природе те вршена припрема за редовне сједнице.

Регулаторна комисија је до 09.12.2018. године, одржала 20 јавних расправа и то:

- 15 општих расправа и то 11 општих расправа у поступку издавања дозвола за обављање енергетских дјелатности, једну општу расправу у тарифном поступку и три опште расправе у поступку доношења правила и прописа,
- 5 формалних расправа и то двије формалне расправе у поступку рјешавања спора, двије формалне расправе у тарифном поступку и једну формалну расправу у поступку издавања дозвола.

A. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

а) Одобравање и доношење правила и прописа

Регулаторна комисија је и у 2018. години радила на усаглашавању подзаконских аката из своје надлежности са законским прописима из области енергетике, уважавајући легислативу Европске уније.

У том смислу, Регулаторна комисија је током 2018. године донијела сљедеће подзаконске акте:

- Правилник о измјени Правилника о издавању сертификата за производно постројење које користи обновљиве изворе енергије или у ефикасној когенерацији (63. редовна сједнице, 07.12.2018. године),
- Нацрт Правилника о измјенама и допунама Правилника о подстицању производње електричне енергије из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији (97. редовна сједнице, 07.12.2018. године),
- Одлуку о висини гарантованих откупних цијена и премија за електричну енергију произведену из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији (80. редовна сједница, 01.06.2018. године, Службени гласник Републике Српске 68/18) и
- Одлуку о висини накнаде за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији за 2019. годину (85. редовна сједница, 08.11.2018. године).

У току су активности на доношењу новог Правилника о издавању дозвола (на 96. редовној сједници, одржаној 28.11.2018. године, усвојен ја Нацрт правилника о издавању дозвола, а доношење акта се очекује до краја 2018. године). И у овом поступку је одржана општа јавна расправа тако да је при доношењу овог правилника омогућено широј јавности да достави своје коментаре.

Процедуралне активности на доношењу Правилника о регулацији квалитета снабдијевања електричном енергијом су заустављене у 2016. години. Након доношења новог Закона о електричној енергији, активности на доношењу овог акта ће поново бити интензивирани.

Такође, водиле су се активности на изради радног материјала Нацрта измјена и допуна Општих услова за испоруку и снабдијевање електричном енергијом. Ове измјене и допуне би првенствено представљале даље побољшање документа на бази искуства у примјени.

б) Издавање дозвола

У складу са одредбама закона и Правилника о издавању дозвола, Регулаторна комисија је водила поступке за издавање дозвола за обављање електроенергетских дјелатности и издавање дозвола за изградњу електроенергетских објеката и то:

❖ **Окончани поступци:**

✓ Дозволе за обављање дјелатности производње електричне енергије

Регулаторна комисија је издала седам дозвола за обављање дјелатности производње електричне енергије, од чега је издала три нове дозволе и то за:

- „ПЕТРОЛ ХИДРОЕНЕРГИЈА“ д.о.о. Теслић, за Малу хидроелектрану „Јелеч“, рјешењем од 02.03.2018. године;

- „ХИДРОИНВЕСТ“ д.о.о. Рогатица, за Малу хидроелектрану „Дуб“, рјешењем од 01.06.2018. године и
- „Л.С.Б. ЕЛЕКТРАНЕ“ д.о.о. Бања Лука, за Малу хидроелектрану „Медна“, рјешењем од 07.06.2018. године;

Такође, у току 2018. године, продужене су четири дозволе издавањем нових и то за:

- „ЕХЕ“ д.о.о. Бања Лука, за Малу хидроелектрану „Запеће“, рјешењем од 17.01.2018. године;
- Мјешовити холдинг „ЕРС“ - МП а.д. Требиње - ЗП „Електродистрибуција“ а.д. Пале, за Малу хидроелектрану „Месићи - Нова“, рјешењем од 02.03.2018. године;
- „ЕФТ - Рудник и Термоелектрана Станари“ д.о.о. Станари, за Термоелектрану „Станари“, рјешењем од 13.09.2018. године и
- „СТРАЈКО“ д.о.о. Берковићи, за Малу хидроелектрану „До“, рјешењем од 27.09.2018. године.

✓ Дозволе за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом на територији БиХ

Регулаторна комисија је продужила једну дозволу за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом на територији БиХ, издавањем нове, и то за:

- „LE TRADING BH“ д.о.о. Бања Лука, рјешењем од 19.04.2018. године.

Рјешењем од 28.06.2018. године је одузета дозвола за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом на територији БиХ, привредном друштву „ИНТЕХ“ д.о.о. Бања Лука, по његовом захтјеву.

✓ Дозволе за изградњу електроенергетских објеката

Регулаторна комисија је током 2018. године издала три дозволе за изградњу електроенергетских објеката и то за:

- МХ ЕРС ЗП „Хидроелектране на Врбасу“ а.д. Мркоњић Град „Бочац 2“ на ријеци Врбас, рјешењем од 08.06.2018. године,
- „MEDOŠ ONE“ д.о.о. Бања Лука за Малу хидроелектрану „Медош“ на ријеци Дрињачи, рјешењем од 02.08.2018. године и
- „БББ“ д.о.о. Шипово за Малу хидроелектрану „Главица“ на ријеци Пливи, рјешењем од 13.09.2018. године;

Регулаторна комисија је донијела закључак од 15.03.2018. године којим су одбачени захтјеви за изградњу Вјетроелектране „Рупари“, Вјетроелектране „Џинов До“, Вјетроелектране „Кучајница“, Вјетроелектране „Дубац“ и Вјетроелектране „Цвјетов кук“ подносиоца „ЕОЛ ПРВИ“ д.о.о. Невесиње, због непотпуности, као и закључак од 01.06.2018. године којим је одбачен захтјев за продужење дозволе за изградњу Мале хидроелектране „Мједеник“ подносиоца Мале хидроелектране „Марвел“ д.о.о. Калиновик, због непотпуности.

Такође, Регулаторна комисија је донијела закључак од 02.03.2018. године којим је обуставила поступак издавања односно продужења важења дозволе за изградњу Мале хидроелектране „Медна“ привредног друштва „Л.С.Б. ЕЛЕКТРАНЕ“ д.о.о. Бања Лука.

Поступци који су у току:

- ✓ Дозволе за обављање дјелатности производње електричне енергије

Регулаторна комисија проводи активности по два поднесена захтјева за издавање дозволе за обављање дјелатности производње електричне енергије.

- ✓ Дозволе за изградњу електроенергетског објекта

Регулаторна комисија тренутно нема поднијетих захтјева за издавање дозволе за изградњу електроенергетских објеката.

в) Издавање сертификата

У складу са одредбама Закона о обновљивим изворима енергије и Правилника о издавању сертификата за производно постројење које производи електричну енергију користећи обновљиве изворе енергије или у ефикасној когенерацији, Регулаторна комисија је водила поступке за издавање сертификата за производна постројења која користе обновљиве изворе енергије за производњу електричне енергије.

- ❖ Издавање сертификата - окончани поступци:

Регулаторна комисија је у 2018. години издала 13 сертификата за производна постројења која користе обновљиве изворе енергије.

Током 2018. године Регулаторна комисија је рјешењем одбила један захтјев за издавање сертификата, као неоснован, док је закључцима обуставила поступке по два захтјева за издавања сертификата, због одустанка подносиоца од захтјева.

- ❖ Издавање сертификата - поступци који су у току:

У току су активности по два поднесена захтјева за издавање сертификата за производно постројење које користи обновљиве изворе енергије.

г) Издавање рјешења о подстицају и рјешења о прелиминарном праву на подстицај

У складу са одредбама Закона о обновљивим изворима енергије и ефикасној когенерацији и Правилника о подстицању производње из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији, Регулаторна комисија је разматрала захтјеве за одобрење права на подстицај и прелиминарног права на подстицај у току 2018. године.

- ❖ Рјешења о подстицају

Регулаторна комисија је током 2018. године донијела 24 рјешења о одобрењу права на подстицај.

У складу са прописима који уређују ову област, Регулаторна комисија издаје рјешења о подстицају по захтјевима подносилаца, као и по службеној дужности. У случајевима када су за производна постројења издата нова рјешења о сертификату, а због

значајних измјена услова на које се односи сертификат, Регулаторна комисија разматра предмет и узимајући у обзир новонастале околности, издаје нова рјешења о подстицају по службеној дужности.

Поред тога, у оквиру својих надлежности, Оператор система подстицаја врши нормализацију планова производње електрана које су у подстицају, издаје потврде за енергију на основу којих Регулаторна комисија издаје нова рјешења о праву подстицај, на основу којих подносилац захтјева закључује/усклађује уговор о подстицању са Оператором система подстицаја.

❖ Рјешења о прелиминарном праву на подстицај

Регулаторна комисија је током 2018. године разматрала и ријешила 32 захтјева за одобрење прелиминарног права на подстицај за производна постројења која су у изградњи.

У складу са законском одредбом, рјешење о прелиминарном праву на подстицај може трајати до три године. За конкретно постројење период трајања прелиминарног права утврђује се на основу планираног почетка рада, што је податак који се доставља у обрасцу захтјева и пратећој документацији, при чему подносилац може поднијети захтјев за продужење прелиминарног права на подстицај, уз предочавање релевантних доказа. У току 2018. године, именовани тимови Регулаторне комисије, обилазили су више локација у изградњи на подручју Републике Српске, у циљу сагледавања услова за продужење прелиминарног права на подстицај, а записници о обиласку чине саставни дио документације на основу које Регулаторна комисија доноси одлуку о продужењу прелиминарног права на подстицај те је издато 12 рјешења о продужењу прелиминарног права на подстицај.

Такође, Регулаторна комисија разматра и поново доноси рјешења о прелиминарном праву на подстицај уколико је дошло до промјена у расположивим количинама електричне енергије за подстицај, о чему потврду издаје Оператор система подстицаја.

д) Тарифни поступци

У току 2018. године није било тарифних поступака у сектору електричне енергије.

ђ) Надгледање пословних активности корисника дозвола и сертификата за производно постројење у оквиру регулаторне надлежности

У складу са одредбама закона и Правилника о издавању дозвола, Регулаторна комисија је у електроенергетском сектору, у склопу својих редовних активности које се односе на надзирање поштовања услова издатих дозвола, обавила двије редовне надзорне провјере код сљедећих корисника:

1. Мјешовити Холдинг „ЕРС“ - МП а.д. Требиње - ЗП „Електрокрајина“ а.д. Бањалука (дозвола за обављање дјелатности дистрибуције електричне енергије и дозвола за обављање дјелатности снабдијевања тарифних купаца електричном енергијом) и
2. „ЕЛИНГ МХЕ“ д.о.о. Теслић (дозвола за обављање дјелатности производње електричне енергије у МХЕ „Дивич“),

као и једну ванредну надзорну провјеру корисника:

3. Мјешовити Холдинг „ЕРС“ - МП а.д. Требиње - ЗП „РиТЕ Гацко“ а.д. Гацко (дозвола за обављање дјелатности производње електричне енергије).

Такође, у складу са одредбама закона и Правилника о издавању сертификата, Регулаторна комисија је обавила сагледавање испуњености критеријума на основу којих је издат сертификат за производно постројење МХЕ „Дивич“ привредног друштва „ЕЛИНГ МХЕ“ д.о.о. Теслић.

Након извршених надзорних провјера, у току су израде извјештаја који садрже утврђено стање у погледу поштовања услова дозвола и утврђено стање у погледу испуњености критеријума на основу којих је издат сертификат за производно постројење.

Рјешења о мјерама послје обављене редовне надзорне провјере корисника дозвола МХ „ЕРС“ - МП а.д. Требиње - ЗЕДП „Електро - Бијељина“ а.д. Бијељина, која је обављена 2017. године, донесено је у првој половини 2018. године.

е) Активности на заштити купаца

Одредбама Закона о електричној енергији прописане су сљедеће надлежности Регулаторне комисије у вези са заштитом купаца:

- Регулисање квалитета услуге и тарифа, имајући у виду интересе купаца и функционисање предузећа за снабдијевање и дистрибуцију електричне енергије;
- Обезбјеђење транспарентног и недискриминаторског понашања на тржишту електричне енергије;
- Доношење мјера за спречавање злоупотребе монополског положаја корисника дозвола издатих од стране Регулаторне комисије;
- Рјешавање спорова између купаца и дистрибутера и снабдјевача електричном енергијом;
- Одлучивање о жалбама на рјешења о издавању електроенергетских сагласности и
- Обезбјеђење и других циљева заштите потрошача кроз прописивање услова дозволе за обављање одређене електроенергетске дјелатности.

У периоду од 1.1.2018. до средине децембра 2018. године, Регулаторној комисији је поднесено 96 захтјева за рјешавање спорова и то у вези са:

- правом на напајање електричном енергијом – 4 захтјева,
- тарифама по којима се енергија испоручује – 61 захтјева,
- одбијањем испоруке електричне енергије – 8 захтјева,
- квалитетом напајања електричном енергијом – 5 захтјева,
- остало (отпис дуга, застарјелост, пренос дуга, мјерење) – 18 захтјева.

Од 96 поднесених захтјева, ријешено је 85 захтјева, у фази коначног одлучивања је 1 предмет, у раду су 4 предмета, а 6 захтјева је на изјашњењу код противне стране.

ж) Тржиште електричне енергије

Обезбјеђивање права купцима на избор снабдјевача електричном енергијом с једне стране и омогућавање једнаких, транспарентних и непристрасних услова снабдјевачима да снабдијевају купце електричном енергијом, с друге стране, неопходни су предуслови за отварање тржишта електричне енергије. У циљу

остварења ових предуслова, Регулаторна комисија је у свом досадашњем раду одредила тарифе за кориштење дистрибутивне мреже, створила претпоставке за одређивање тарифа за помоћне услуге, издала дозволе за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом и дала сагласност на дистрибутивна мрежна правила (правила приступа мрежи).

Регулаторна комисија је 1. децембра 2014. године утврдила Правилник о снабдијевању квалификованих купаца електричном енергијом и поступку промјене снабдјевача (први пут овакав правилник је донесен у септембру 2006. године, а потом и у децембру 2011. године). Овим Правилником прописује се начин снабдијевања квалификованих купаца на тржишту електричне енергије у Републици Српској након 1. јануара 2015. године, права и обавезе квалификованог купаца електричне енергије, права и обавезе снабдјевача квалификованих купаца, поступак промјене снабдјевача, улога јавног и резервног снабдјевача, начин формирања цијена за квалификоване купце који се снабдијевају у систему обавезе јавне услуге, укључујући и универзалну услугу, као и начин формирања цијене услуге резервног снабдијевања. У складу са овим Правилником, сви крајњи купци у Републици Српској од 1. јануара 2015. године имају могућност да сами изаберу свог снабдјевача електричне енергије на отвореном тржишту. До сада је ту могућност искористило седам купаца у Републици Српској, при чему је један купац промијенио снабдјевача у 2018. године.

Б. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА ПРИРОДНОГ ГАСА

а) Одобравање и доношење правила и прописа

Регулаторна комисија је, на 74. редовној сједници, одржаној 27.03.2018. године донијела Правилник о измјенама и допунама Правилника о тарифној методологији и тарифном систему за транспорт и складиштење природног гаса.

Крајем новембра 2018. године донијет је Нацрт правилника о издавању дозвола. Нови правилник о издавању дозвола доноси се првенствено због усаглашавања са новим законодавством у сектору природног гаса, односно са Законом о гасу који је ступио на снагу у марту 2018. године.

б) Издавање дозвола

✓ Издате дозволе

У 2018. години, Регулаторна комисија није запримила ниједан захтјев за издавање дозволе за обављање дјелатности у сектору природног гаса.

✓ Измјене дозвола

Регулаторна комисија је, на властиту иницијативу, извршила измјену издатих дозвола за обављање дјелатности снабдијевања тарифних купаца природним гасом корисницима привредним друштвима „САРАЈЕВО ГАС“ а.д. Источно Сарајево и А. Д. „Зворник стан“ Зворник, рјешењем од 14.12.2018. године, продуживши период важења ових дозвола до 31.12.2019. године.

в) Сагласности на правила рада оператора система и опште услове снабдијевања природним гасом

У складу са одредбама закона, Регулаторна комисија даје сагласности на правила рада оператора система и на опште услове снабдијевања природним гасом.

Регулаторна комисија је, рјешењем од 26.02.2018. године, дала сагласност на „Измјене и допуне Правила рада дистрибутивног система за природни гас“ и „Измјене и допуне Општих услова за снабдијевање природним гасом“ за „САРАЈЕВО ГАС“ а.д. Источно Сарајево.

г) Тарифни поступци

У току 2018. године, проведена су два тарифна поступка за одобрење цијена за коришћење транспортног система природног гаса за дионицу Шепак – Каракај, по захтјеву привредног друштва „ГАС - ПРОМЕТ“ а.д. Источно Сарајево – Пале и за одобрење цијена за коришћење транспортног система природног гаса за дионицу Каракај мјерне и регулационе станице, по захтјеву привредног друштва „ГАС - ПРОМЕТ“ а.д. Источно Сарајево – Пале.

У новембру 2018. године, Регулаторна комисија је примила захтјев за одобрење тарифних ставова за јавно снабдијевање од привредног друштва „Зворник-стан“ А.Д. Зворник

д) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности

У складу са одредбама закона и Правилника о издавању дозвола, Регулаторна комисија је у сектору природног гаса обавила три ванредне надзорне провјере код сљедећих корисника дозвола за обављање дјелатности трговине и снабдијевања природним гасом:

1. А.Д. „Зворник-стан“, Зворник,
2. „АЛУМИНА“ ДОО Зворник и
3. „ПРВО ГАСНО ДРУШТВО“ д.о.о. Зворник.

Након извршених надзорних провјера, у току су израде извјештаја који садрже утврђено стање у погледу поштовања одређених услова дозвола.

Након извршених надзорних провјера, крајем 2017. године, код корисника дозвола „CNG ENERGY“ д.о.о Бања Лука (дозвола за обављање дјелатности трговине и снабдијевања природним гасом) и „ENERGY PRIME RS“ д.о.о. Требиње (дозвола за обављање дјелатности трговине и снабдијевања природним гасом), израђени су извјештаји који садрже утврђено стање у погледу поштовања услова дозвола и почетком 2018. године донесена рјешења са мјерама за отклањање утврђених недостатака.

ђ) Заштита купаца

У протеклом периоду није било захтјева за рјешавање спорова у сектору природног гаса.

е) Тржиште природног гаса

Према Закону о гасу, сви купци на тржишту природног гаса Републике Српске су квалификовани купци, што укључује и категорију купаца „Домаћинства“ који су квалификовани од 1.1.2015. године, тј. сви купци природног гаса имају могућност да слободно изабере снабдјевача природног гаса на отвореном тржишту.

У претходном периоду дошло је до промјена на велепродајном тржишту природног гаса, тако да је највећи трговац природним гасом у Републици Српској привредно

друштво „ГАС - РЕС“ д.о.о. Бања Лука, које снабдијева највећег потрошача природног гаса у Републици Српској „Алумину“ д.о.о. Зворник. Поред „Алумине“ д.о.о. Зворник, „ГАС - РЕС“ д.о.о. Бања Лука снабдијева природним гасом и привредно друштво „Прво гасно друштво“ д.о.о. Зворник и привредно друштво а.д. „Зворник-стан“ Зворник, које снабдијева крајње купце на подручју града Зворника.

Дистрибутивно подручје природног гаса Источно Сарајево снабдијева се природним гасом преко КЈКП „Сарајево гас“ Сарајево, а природни гас се набавља од „БХ Гас“ а.д. Сарајево.

Регулаторна комисија редовно прати и анализира тржишта у другим европским земљама како би се побољшале могућности за ефикасно функционисање тржишта у Републици Српској и Босни и Херцеговини те унаприједила сигурност снабдијевања.

В. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА НАФТЕ И ДЕРИВАТА НАФТЕ

а) Одобравање и доношење правила и прописа

Током 2018. године, Регулаторна комисија није водила активности на измјени и допуни или доношењу нових подзаконских прописа у области нафте и деривата нафте.

б) Издавање дозвола

Током 2018. године, Регулаторној комисији нису подношени захтјеви за издавање дозвола за обављање дјелатности у сектору нафте и деривата нафте.

в) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности

У складу са одредбама закона и Правилника о издавању дозвола, Регулаторна комисија је, у склопу својих редовних активности које се односе на надзирање и поштовање услова издатих дозвола, анализира извјештаје корисника дозвола „Рафинерије нафте Брод“ а.д. Брод и „Рафинерије уља Модрича“ а.д. Модрича, у складу са Правилником о извјештавању.

Такође, у току 2018. године, Регулаторна комисија је обавила редовну надзорну провјеру корисника дозвола „Рафинерија нафте Брод“ а.д. Брод (дозвола за обављање дјелатности производње деривата нафте и дозвола за обављање дјелатности складиштења нафте и деривата нафте).

Након извршене надзорне провјере, у току је израда извјештаја који садрже утврђено стање у погледу поштовања услова дозвола.

г) Активности на заштити купаца

У протеклом периоду није било активности на рјешавању спорова у сектору нафте и деривата нафте.

Г. САРАДЊА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА И ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

Потписивање Уговора о успостављању Енергетске заједнице обавезује земље потписнице да преузму обавезе њиме прописане, као и да испуне заједничке циљеве који се тичу усклађивања законодавне основе са правном тековином Европске уније. У том смислу, Регулаторна комисија је дала допринос у сарадњи са Министарством

индустрије, енергетике и рударства Републике Српске и Министарством спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине.

Регулаторна комисија остварује редовну сарадњу са Државном регулаторном комисијом за електричну енергију и Регулаторном комисијом за енергију у Федерацији Босне и Херцеговине те учествује на стручним скуповима и семинарима из области регулације сектора електричне енергије, природног гаса и нафте и деривата нафте.

Шест земаља Западног Балкана (West Balkan 6 – WB6) су потписале Меморандум о разумијевању обавезујући се на имплементацију законских и регулаторних мјера неопходних за успостављање тржишно засноване трговине електричном енергијом. Оне укључује развој „Спот“ тржишта и регионално повезивање тржишта различитих земаља, регионално балансирање електроенергетских система и регионални приступ у расподјели расположивих преносних капацитета. Представници Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске активно су учествовали у раду овог Пројекта.

У септембру 2014. године, USAID је покренуо пројекат „Инвестирање у сектор енергије“ који ће се спроводити до 2019. године. Главни циљ овог пројекта је да помогне БиХ да привуче инвестиције и отвори нова радна мјеста у сектору енергетике, успостављање ефикасног малопродајног тржишта, дефинисање улоге оператора дистрибутивног система, електронска размјена информација, енергетска ефикасност, као и комуникација са јавношћу. Слиједећи циљеве овог пројекта, формиране су радне групе у чијем раду учествују и представници Регулаторне комисије.

Почетком 2016. године, Њемачко друштво за међународну сарадњу (GIZ GmbH) покренуло је пројекат Подстицање обновљивих извора енергију у БиХ у циљу стварања предуслова за њихово значајније коришћење. Пројекат пружа техничку помоћ партнерима у домену општег унапређења оквирних услова за производњу топлотне и електричне енергије из обновљивих извора енергије (ОИЕ), са нагласком на коришћење биоенергије и побољшања технологија малих хидроелектрана (до 10 MW).

Уз финансијску подршку USAID-а, Асоцијација регулатора (NARUC) и ЕРРА су почетком 2018. године покренули Пројекат који се тиче сектора за природни гас – правила рада транспортног и дистрибутивног система. Као дио овог пројекта, NARUC и ЕРРА су одржали два интеркативна семинара у 2018. години на коме су учествовали представници Регулаторне комисије.

Представници Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске су учествовали у раду два семинара у организацији USAID-а и Асоцијације регулатора (NARUC) у оквиру Пројекта десетогодишњег плана развоја преносне мреже за електричну енергију. На овим семинарима, разматрана су питања која спадају у оквир овог Пројекта.

Такође, током 2018. године покренута су још три пројекта у организацији USAID-а и Асоцијације регулатора (NARUC) и то: Пројекат ефикасне регулације сајбер сигурности, Пројекат оснаживања купаца и информисања јавности те Пројекат односа са јавношћу и комуникација на којима су учествовали представници Регулаторне комисије.

Запослени у Регулаторној комисији, у 2018. години, су учествовали на стручним скуповима у организацији Секретаријата Енергетске заједнице и Регионалног удружења енергетских регулатора (ЕРРА) те специјалистичким семинарима из области права и рачуноводства.